

Dé Gazette van KALLEMOEIE

Redactieadres Trefcentrum marionettentheater Kallemoeie St Franciscusstraat 37 Oostende mail kallemoeie@telenet.be

2de jaargang zomer 2019

In deze editie van “dé Gazette van KALLEMOEIE” **Opendeur Kallemoeiekelder**
Kustergoed conditierapport collectie Kallemoeie – Welkom
aan Métsje of Pétsje Lap - vervolg historiek Kallemoeie Don Quichot
aanvang voor verkoop – Liedjesboeken Roland Desnerck

Welkom in de Kallemoeiekelder

Tijdens buurtfestiviteiten zetten we met Kallemoeie graag de **deuren open** van onze **Kallemoeiekelder**. Het trefcentrum van het Marionettentheater Kallemoeie is te bezoeken op een aantal momenten tijdens Pauluskleintje (11-14 juli) en natuurlijk ook tijdens de Paulusfeesten (12-18 augustus)

Tijdens **Pauluskleintje** is de **Kallemoeiekelder open op zondag 14 juli** vanaf 10:30u tot 12:30u **Met om 11u uitreiking oorkondes Pétsje of Métsje Lap**

Tijdens de **Paulusfeesten** is de Kallemoeiekelder open op donderdag **15 augustus** vanaf 10:30u tot 12:30u en vanaf 18:30u tot 20:30u

Week van de dementie, zondag 22 september om 10:30u “*het verhaal van Kallemoeie*”

VRIJETIJD MARKT (Grote Post)zondag 22 september Kallemoeiekelder open 10:30 tot 12:30

Met permanent expositie marionetten, decors, rekwisieten, canvassen

Kustergoed opmaak“conditierapport” collectie Kallemoeie

Voor het project “**Behoud, beheer en ontsluiten patrimonium van het Marionettentheater Kallemoeie**” werd er een inspectierapport” opgemaakt van de volledige collectie. Brian Richardson en Hilde Weissenborn beiden professionele restaurateur besteedden tijdens hun opdracht voornamelijk aandacht aan verschillende schadetypes; bv constructieve schade, aantasting door houtworm, conditie textiel, polychromie enz... Aan de hand van deze informatie kunnen we nu de nodige stappen ondernemen naar onderhoud toe en zal het duidelijk worden wat de grootste prioriteiten zijn. Alle marionetten werden aan een grondig onderzoek onderworpen, de ophanging (speelkruis, draden), de verbinding tussen de stukken (scharnierpunten, verbinding verschillende elementen), het houtsnijwerk (naaldhout, lindenhout) en gipswerk, de polychromie zowel op het vlak van de gebruikte verfsoorten als de kleurstoffen, de textiel en haar.

Restaurateur Brian Richardson belicht een van de marionetten tijdens de opmaak van het conditierapport van de Kallemoeie marionetten

Voor het marionettentheater Kallemoeie is dit een uniek document die we in de toekomst regelmatig zullen raadplegen en opvolgen. Het is de bedoeling naar de toekomst toe dit conditierapport verder te gebruiken om nieuwe schade aan te duiden en de nodige ingrepen uit te voeren.

Welkom aan "PETSJE LAP" en "METSJE LAP"

De vzw Marionettentheater Kallemoeie opende in 2018 een steunfonds waar je als vriend van het marionettentheater Kallemoeie het peterschap van een van de 150 marionetten kan opnemen.

Steun het Marionettentheater Kallemoeie en wordt "métsje lap" of pétsje lap" van een van de 150 Kallemoeiemarionetten.

Praktisch

Pétsjelap kiest een van de marionetten en aanvaardt het peterschap onder volgende voorwaarden:

- door storting van een **minimumbedrag** van 25-euro op rekeningnummer BE66 7340 4331 3943 van **vzw Marionettentheater Kallemoeie, jouw steun vanaf 25- euro is 2-jaarlijks, vanaf 100-euro**

levenslang

- bij bezoek aan de Kallemoeiekelder volgt hij/zij de staat van de marionet op (kledij, polychromie en algemene conditie van de marionet)
- de naam van "Pétsjelap" wordt vermeld op een lijst ter inzage in de Kallemoeiekelder en verschijnt in "Dé Kallemoeiegazette"
- Pétsjelap ontvangt een oorkonde als bewijs van het peterschap
- bij het aanvaarden van dit peterschap of het vernieuwen van kledij wordt de peter uitgenodigd als gast op de eerstvolgende vertoning en wordt de oorkonde met zijn peterschap overhandigd.

AVG Algemene Verordening Gegevensbescherming Ook Kallemoeie moet jouw persoonlijke gegevens beschermen. Indien je niet langer wenst op de hoogte gebracht te worden van wat er reilt en zeilt bij het

Marionettentheater Kallemoeie kunt u ons hiervan per kerende op de hoogte brengen zodat wij jouw gegevens uit ons contactpersonenbestand kunnen verwijderen. **Contact => kallemoeie@telenet.be**

MARIONETTENTHEATER KALLEMOEIE

Vier generaties sinds 1928

(deel 3 vervolg)

Van onder het oorlogspuin...

In 1954 slaagden Jerome Hostyn en Gerard Vermeyleynerin Kallemoeie een nieuw leven in te blazen. Uit de kelders van de Kerlinga, het lokaal van de christen middenstand op de grote markt van Oostende, werd tussen het oorlogspuin een maximum van marionetten, houten koppen en rekwisieten gerecupereerd. De verhuis gebeurde met "tripoteurs" naar het Cenakel het parochiecentrum van de H.Hartparochie, in het Westerkwartier van Oostende. Bij het opmaken van de inventaris werd de erbarmelijke toestand vastgesteld. De poppen, oorspronkelijk stangpoppen (duidelijk merkbaar op fotopag Don Quichot), werden van een nieuwe techniek voorzien. Tot dan werden de poppen immers bewogen met een ijzeren stang die in de kop verankerd zat en enkele draden voor de ledematen. Minutieus werden nieuwe ledematen aangemaakt en met het speelkruis verbonden. Specialist Jerome Hostyn die op het gebied van poppenspel een woordje kan meepraten daar hij vroeger speler was bij het poppenspel "Wonderland" gaf de poppen een nieuwe achtvoudige nylonbedrading volgens het Augsburger systeem voor marionetten. En zo werden de Oostendse stangpoppen marionetten... Na slechts een tiental repetities woonden 450 toeschouwers in zaal Cenakel de wederopstanding van Kallemoeie bij. De spelers waren o.m. leden en leiding van de plaatselijke Chirogroep (o.m. Stefaan Lievens, Robert Storme, Guido en Walter Vermeyleyner...) De decordoeken waren van de hand van keramist Paul Vermeire en schilder Pierre Naessens, Hector Baillièrestond in voor de belichtingstechniek. Met de klassiekers Smidje Smee, Sneeuwwitje, Hans en Grietje en Scharmanteka werden meerdere voorstellingen georganiseerd o.a. in de zalen Cenakel en de Volksbond, bij de Grije Nonnen en de Kinkhoorn. De hergeboorte was van korte duur, want vijf jaar later zette het theater opnieuw alle activiteiten stop.

Een nieuwe start...

In 1972 waren het opnieuw Jerome Hostyn en Gerard Vermeyleynerdie achter de nieuwe aanpak stonden. Voor een volle toneelzaal in het Cenakel glansde "Smidje Smee" in zijn hoofdrol waarin o.m. Annemie Decroos, Willy Gantois, Jan & Paul Hostyn, Gaston Maldegem, Monique & Gilbert Vandenberghe, Odette en Pierre Verkeyn de poppen lieten dansen bij deze nieuwe start. In 1973 werden een reeks voorstellingen gegeven met een eigen versie van het graag geziene sprookje Assepoester.

Met twaalf vaste medewerkers en 150 originele marionetten werkte het gezelschap zich opnieuw in de actualiteit zodat in 1978 het **gouden jubileum** gevierd kon worden na vijftig jaar hoogten en laagten en enkele onderbrekingen. Tijdens het eerste **internationaal poppenfestival** genoten honderden toeristen en Oostendenaars gedurende drie opeenvolgende dagen van een non-stop programmatie om en rond het poppentheater. Met optredens van Theater Taptoe, Theater Paljas, Poppentheater Schokkeljoen, het fijne spel van Stefaan Ponette en de marionetten van Jef Klausling, het Theater Kiekeboe en natuurlijke Kallemoeie zelf bezorgde dit initiatief veel amusement aan de talrijke toeschouwers. "*Kallemoeie, voddenpoppen met een kritische blik*", lezen we in "De Stoeten Oostendenaere". Deze generatie met o.m. de spelers Marc Felix, André Libin, Pierre Van Belle, Gello Baillièrer, Jef Hostyn, Jan Hostyn, Walter Hostyn en Danny Wildemeersch brachten o.m. een eigen versie uit van Doctor Faust, een collectief werkstuk met een maatschappijkritische blik. Marc Felix ontwierp in deze periode de decors, de creatie van affiches en flyers waren van de hand van André Libin.

Als oudste rondreizend poppentheater van West-Vlaanderen werkte Kallemoeie voortdurend aan de verbetering van haar programma en uitrusting. Deze ploeg van 12 mensen zorgde voor een ware opleving en hoogconjunctuur in de jaren '70 toen overal in Vlaanderen werd opgetreden. **Kallemoeie III** bereikte in deze periode 12 tot 15000 toeschouwers. In hun programmatie werd afgestapt van oersprookjes als Assepoester en Hans en Grietje... Ze bleven in de sprookjeswereld maar probeerden het geweld bij de kinderen niet te stimuleren door talloze vechtpartijen tussen de poppen. Het werden moderne, eigentijdse sprookjes waar tot 15 verschillende figuren in optraden.

Voorstellingen waren er in de ruime regio maar ook buiten de provincie in Lieven, Eeklo ... tot in Bailleul, waar men het publiek een samenvatting van het gebeuren had gegeven en ondanks het taalverschil was er een groot enthousiasme. Kallemoeie speelde in 1978 tijdens de **Paulusfeesten** voor het eerst in open lucht. In deze periode, begin de jaren tachtig, waren er meerdere optredens voor het Davidsfonds, Gezinsbond, scouts, scholen, postpersoneel en verschillende organisaties uit het middenveld met daarbij nog de vele optredens in zaal Cenakel en het Feestpaleis in Oostende.

Met de nieuwe creaties als “Het wenstapijt”, “Robin Hood” en “Karbonkel” werd de groep aangevuld met Luc Degruyter en Johan Dever. Tien jaar Kallemoeie III werd gevierd in 1982 met de voorstelling van het dierenpoppensprookje “Robin Hood”

Het **laatste optreden** van Kallemoeie III dateert van 20 december 1986. Ondanks een zeer sterke vriendengroep was er een moeheid onder de spelers. Het werd moeilijk vernieuwing in het repertoire te brengen. Kallemoeie was op zoek naar een vierde adem en verdween.... in de catacomben van het Westerkwartier

Wordt vervolgd

Weet jij ook meer over te vertellen over de historiek van Kallemoeie?

Mail ons jouw verhaal over Kallemoeie I, II of III ...

Mailen naar kallemoeie@telenet.be

DON QUICHOT voorverkoop tickets via UIT-loket

In 1933 won Kallemoeie I het eerste landjuweel voor poppenspel met de voorstel “**Het wonderlijk avontuur van jonker Don Quichotte en zijn schildknaap Sancho Panza**”, het is voor Kallemoeie IV een uitdaging om eveneens met deze voorstelling een juweel van een voorstelling te brengen!

Eén jaar na het Beleg van Oostende, in 1605, verscheen het eerste deel van de roman geschreven door Cervantes. Het boek is een van de eerst geschreven romans in een moderne Europese taal. Met Kallemoeie willen we jullie kennis laten maken met de nobele, rechtschapen ridder Don Quichot en Sancho Panza zijn schildknaap met daarbij alle aardigheden die voorkomen in de vele ridderromans.

We kennen allen Don Quichot en zijn gevecht tegen de windmolens. Maar in nooit eerder gepubliceerde duistere bronnen ontdekten we daarin dat deze dolende ridder menig avontuur beleefde in Ostendia

Tijdens de laatste levensmomenten van “**De vernuftige edelman Don Quichot van La Macha**” reflecteert hij naar zijn voorbije avontuurlijk bestaan. Maak kennis met Don Quichot in Ostendia een idealist, een dromer met goede bedoelingen maar met een wat onhandig optreden.

TICKET via het UITloket

Tickets aan 10 euro, (inclusief 1 euro handelingskost UITloket

(Grote Post ofwel toerismebureau) 059/ 33.90.00

-----uit@oostende.be

Data voorstellingen

Donderdag 12 december 20uur

Zondag 15 december 15uur

Zondag 22 december 15uur

Donderdag 9 januari 20uur

Zaterdag 11 januari 15uur

Zondag 19 januari 15uur

Op weg naar een schandelijk tornooi,

Geschroefd in zijn ijzeren kooi

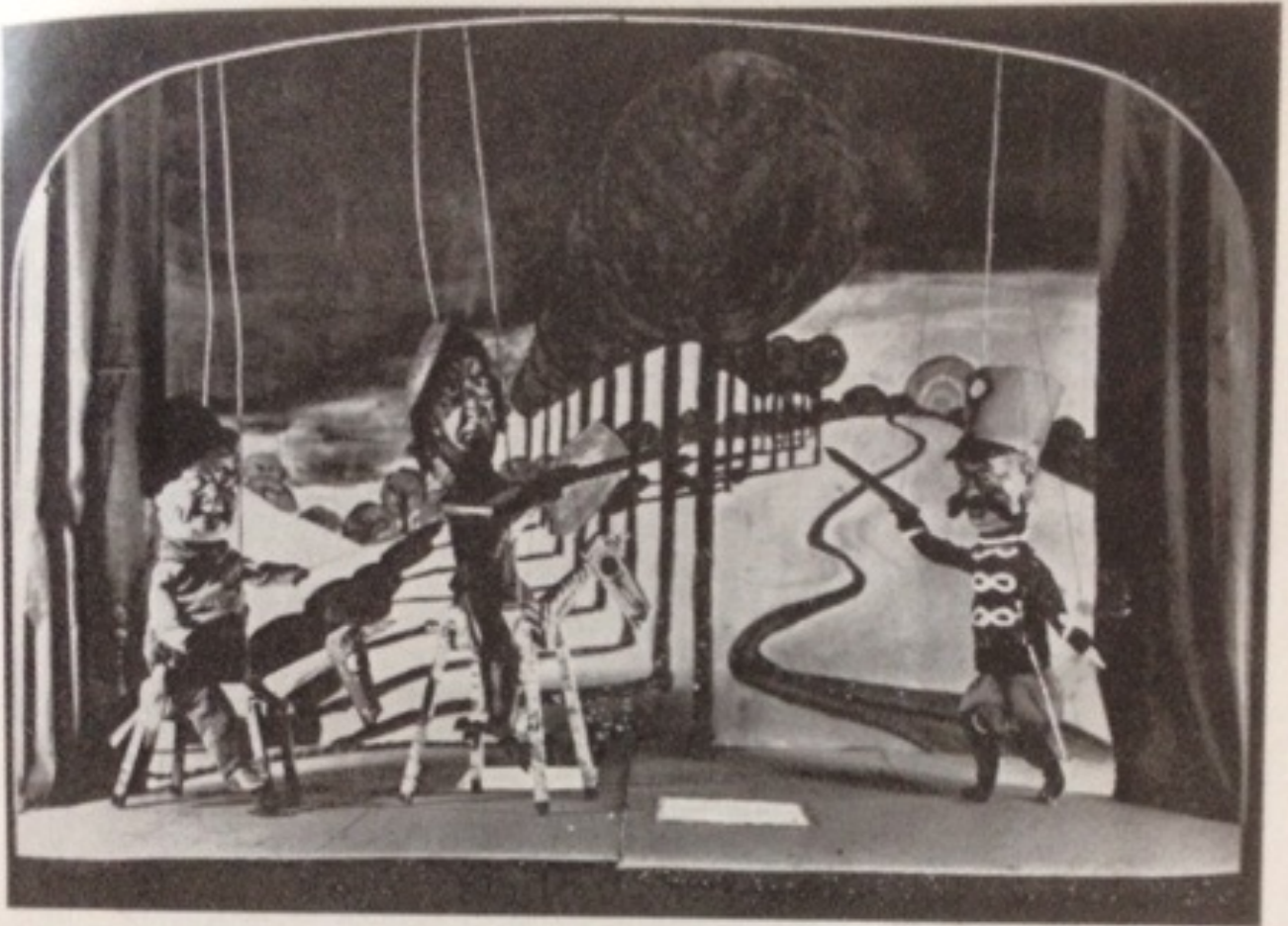
Hoor je hem zacht zingen

Om de pietepouterigheid der dingen

Waaronder in de eerste plaats hijzelf

Gekneld in zijn wandelend gewelf

(Hugo Claus “Ridder” uit Almanak 1982)

Eene scène uit :
« Het Wonderlijk Avontuur van
Jonker Quichotte en zijn Schildknaap Sancho Panza ».

Het stuk waarmede « KALLEMOEIE », het Oostendsch
Poppenspel, in 1933, te Gent het eerste landjuweel der
Poppenspelen won.

Kallemoeie laagd oender de trap
 Ze gaafd heur kienetsje suuker én pap
 Suuker en pap mé lepels,
 Da kienetsje most dad eetn
 Da kienetsje most no 't schooltsje goan
 't haa hin lêsje voer an te doen,
 Doe papa ze lêsje an.
 Papa ze lêsje zien vees te groot
 Stik ter e boentsje strooi in.
 Van woa go me dad haaln?
 Van achter de boer ze waagn
 Moeder, de boer zaa me sloan.
 Zusje zaa mee goan
 Visje vang én blommetjes trékn.
 Wa go me mét die visjes doen?
 Fruutn in de panne.
 Wa go me mét die blomn doen?
 Plantn in uus hovvetsje.
 Goe bier in de kanne, wittebrood in Marja ze sjhoot.
 Koekeloere mien hoantsje is dood.
 Mien hoantsje hé zeventien joeng,
 'k Hén der voorn gezoeng.
 Der over gezoeng is mij bijoan.
 Vandenaved loopm de katsjes bloot,
 Bie nachte loopm de witte.
 Lop no Koppel de goedsmid,
 Koppel de goedsmid mé zien ain ore.
 Sjhrain nie luude, ze wuuf zaa 't hoorn.
 Z'it zoe gèrn kropsalaa mé fien oolje én lékker azien.
 Woavoorn moen 'k ik e slote zien?
 Slote, slote nichtn, ik gon bakn én gie go zichtn.
 Koeziensje van hier boovn zaa komm kêsje luchtn.
 Boovn op zolder doar zit moedertsje tsjolpe.
 Moedertsje tsjolpe, wat doe je gie doa?
 'k lezen voe mien iengeltsje.
 'k Brann mien vienger én mien duum.
 Oej, oeje zaire tand.
 't Is e buule lik e gat en 't god e buule bluuvn!
 Kloksje van Siente-luuwe, Siente luuwe wien ist er
 doa?
 Siente Pieter op de prikstoel.
 Wien got ter hém draagn?
 De mann mé zwarte kraagn!
 Wien got ter achter goan?
 Vier oede wuuvetsjes, zo vocht noem hunder tuutsje
 Hunder tuutsje vield in de gote.
 Aa die vuule karote!

KALLEMOEIE in de LIEDJESBOEKEN van ROLAND DESNERCK

[Roland Desnerck](#) is wereldberoemd in Oostende en bracht in eigen beheer zijn zoveelste boekwerk uit over zijn bakermat Oostende, de Oostendenaars en hun geschiedenis. Zijn laatste exploit werd een trilogie omdat 1015 liedjes – waarvan bijna de helft mét muziekpartituur – in één boek proppen onpraktisch was. In “Muzikaal Erfgoed van Oostende” valt dus één en ander te ontdekken!

De auteur “beperkte” zich tot liederen uit de periode 1600-1945, de periode dus waarin de marktzangers niet uit het straatbeeld waren weg te slaan.

Het eerste deel dat een jaar geleden verscheen, bevat liederen i.v.m. de geschiedenis van Oostende, de zeemans- en vissersliederen, de moordliederen.

In het tweede deel komen de “Kluchtliederen” aan bod over kermis, vrijen, huwelijk, pastoors en nonnetjes...

Het derde deel, pas verschenen, bundelt treurlieder en over mislukte liefde, weeskinderen, oorlog.

Niet alle liedjes zijn puur Oostends erfgoed. Soms volstond de vermelding van “Oostende” ergens in de tekst om het op te nemen of het feit dat het werd ontdekt in een liedjesschrift van een Oostendenaar en bijgevolg ooit in Oostende gezongen.

De auteur geeft telkens keurig de bronnen van zijn vondst of andere vindplaatsen aan en hij heeft zeer veel moeite gedaan om de bijpassende zangwijzen terug te vinden én te publiceren. Ondertussen kunnen we deze 3 volumineuze naslagwerken alvast aanbevelen bij iedereen die zijn bibliotheek wil aanvullen met een schat aan oude liederen.